

Український
форум
благодійників

Онлайн-посібник

Волонтери

- Законодавче поле
- Оформлення відносин
- Оподаткування та податкові пільги

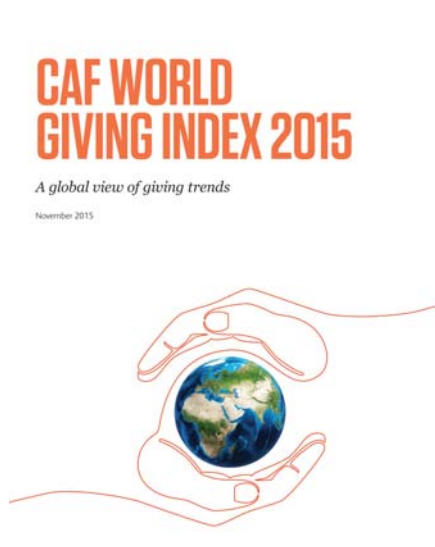

2016 рік

1. Стан волонтерства у світі

За даними останнього дослідження CAF International, яке відображає стан волонтерства у 2014 р., **найбільше (за відсотком залученого населення) займаються волонтерською діяльністю у таких 5 країнах: М'янма, Шрі-Ланка, Ліберія, Нова Зеландія, Канада. Найкраща серед європейських країн – Ірландія (№ 11 у рейтингу), де 41% населення бере участь у волонтерській діяльності.** У кількісних показниках найбільше людей займається волонтерством в Індії, США, Індонезії, Китаї, Нігерії.

Україна, за даними 2014 р., посідає 89-у сходинку за розвитком благодійництва, при цьому показник залученості до волонтерства – це лише 103-є місце в світі серед 140 країн.

Дослідження показало, що глобально найбільш активний вік, коли люди долучаються до волонтерства, – 30-49 років. З року в рік дослідники відзначають різницю в розвитку волонтерства залежно від типу економіки. У розвинутих країнах залученість до волонтерства зростає у всіх вікових групах. Найбільше зростання – у групі 15-29 років. В той же час у країнах, що розвиваються, рівень залученості до волонтерства загалом знизився.

Відзначаючи важливість волонтерів і їхній вклад у соціально-економічний розвиток країн, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй заснувала **Міжнародний день волонтера, який із 1985 р. щорічно відзначається 5 грудня по всьому світу.**

ЧЕРВОНЕ «V» – МІЖНАРОДНИЙ СИМВОЛ ВОЛОНТЕРСТВА.

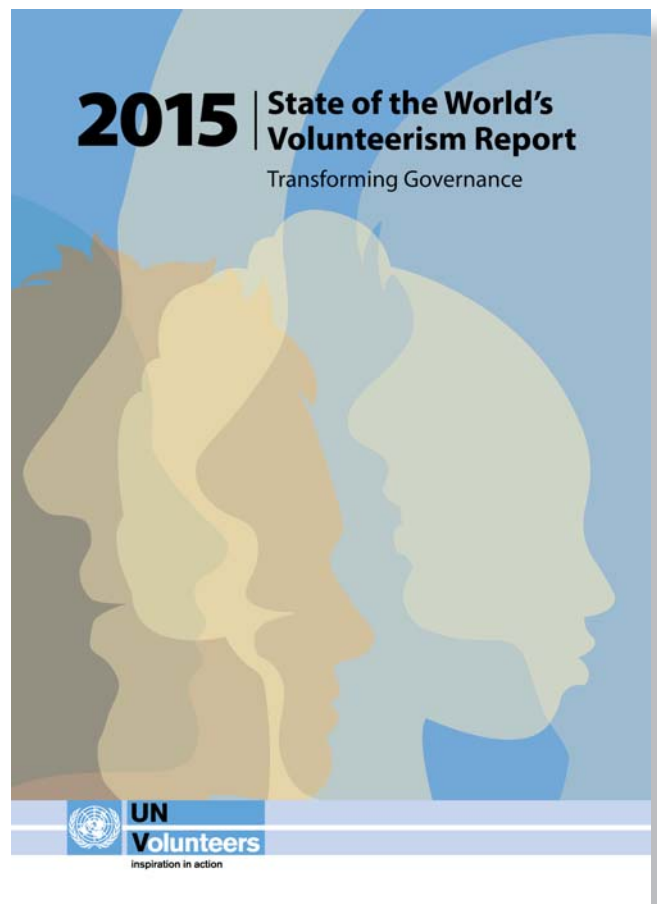
Загальну декларацію про волонтерську діяльність, прийняту в 1990 році на Всесвітній конференції волонтерів у Парижі, було переглянуто в 2001 році на аналогічній конференції в Амстердамі. Декларація визнає право кожної жінки, кожного чоловіка і дитини вільно об'єднуватись та ставати волонтерами, незалежно від їх етнічного походження, релігії, віку, статі чи фізичного стану, соціального чи економічного становища.

У декларації проголошено низку головних принципів руху, зокрема залучення всієї громади до вирішення своїх проблем; принцип перетворення волонтерства на елемент особистісного розвитку, вдосконалення здібностей; окремо підкреслюється, **що волонтерство доповнює, але не замінює відповідальні дії з боку інших секторів і зусилля оплачуваних працівників.**

Згідно з даними останнього звіту програми «Волонтери ООН» (2015 р.), **близько 1 мільярда мешканців планети працюють волонтерами – переважно у своїх країнах на місцевому або державному рівнях.**

У звіті зазначено: «Волонтерська діяльність прокладає шлях там, де немає дороги. Вона зорганізовує там, де немає структури. Вона привносить ресурси та можливості, коли неясно, звідки вони можуть надійти. Це засіб для найбільш маргіналізованих, щоб з'єднатися з іншими в солідарності, створюючи силу, яка може змінити закони, системи та напрямки руху. Це акт громадянства, який вимагає середовища, в якому він може бути впроваджений для загального блага».

Практика багатьох країн підтверджує, що діяльність волонтерів приносить суспільний прибуток та забезпечує вклад у ВВП від 4 до 8 %.

2. Волонтерство в Україні

Фото: МБФ «Карітас України»

ності, 31 % зазначив, що немає на це часу, а 20 % сказали, що не мають бажання, адже є важливіші справи.

Тобто довіра та повага до волонтерів у суспільстві висока, однак волонтерство ще не ввійшло до колективної свідомості українців настільки, щоб побороти нестачу часу та бажання займатися волонтерською діяльністю, і є, на даному етапі, у багатьох випадках більше відповіддю на кризові ситуації в суспільстві.

Найбільше волонтерів серед молоді: опитування GfK Ukraine, проведене на замовлення Міністерства молоді та спорту, показує, що **серед людей віком від 14 до 35 років протягом 2015 року займалися волонтерством 22 %.**

Волонтерство серед молоді, за даними останнього звіту ООН, дуже важливе в країнах, де швидкі соціальні зміни призводять до труднощів, втрати традиційних структур та безробіття. Молодь – найбільш активна частина суспільства, а волонтерська робота може ставати для неї першим досвідом небайдужого ставлення до подій.

Останній звіт з волонтерства, підготовлений ООН, був присвячений зв'язку волонтерства та державного управління. Україна вже має позитивний досвід у цьому напрямку. Адже, як зазначають експерти, створення Ради волонтерських організацій при Міністерстві оборони, входження до департаментів та управлінь оборонного відомства, служб тилу Збройних Сил України представників волонтерських організацій зробило роботу Міністерства оборони відкритішою та ефективнішою, що значно покращило матеріальне забезпечення військ.

Для того, щоб не втратити кредит довіри, співпраця з волонтерами та їхня діяльність має відбуватися з дотриманням чинного законодавства.

Останнє всеукраїнське соціологічне дослідження, проведене Інститутом Горшеніна в лютому 2016 р., показало, що **найбільшою довірою в українців користуються волонтери (їм довіряє 71% населення)**, наступні за рівнем довіри – громадські організації (49%).

В той же час у ході загальнонаціонального опитування населення України, яке було проведене фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та соціологічною службою Центру Разумкова на замовлення Українського форуму благодійників, **13% населення відповіли, що займалися волонтерською діяльністю протягом 2015 р.** Цікавими виявилися дані про регіони, де було найбільше волонтерів, – це Донбас, підконтрольні Україні території (19%), та Захід (14%).

Серед причин, які найбільше заважають долучатися до волонтерської діяль-

3. Законодавче поле

Фото: Олександр Дальянський

Волонтер – людина, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги.

3.1. ЩО ТАКЕ ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ?

■ Волонтерська діяльність є формою благодійної діяльності.

■ ВОЛОНТЕР = БЛАГОДІЙНИК.

Безоплатне виконання робіт або надання послуг

особами, що здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, не є волонтерською діяльністю.

3.2. ЗАКОНОДАВСТВО, ЩО РЕГУЛЮЄ ВОЛОНТЕРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

В українському законодавстві існують нормативні акти, які регулюють волонтерську діяльність, встановлюють її види та правила, права та обов'язки волонтерів:

1. Конституція України.
2. Закон України про благодійну діяльність та благодійні організації № 5073-VI від 5.07.2012 р.
3. Закон України про волонтерську діяльність № 3236-VI від 19.04.2011 р.
4. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження порядку формування та ведення реєстру волонтерів антитерористичної операції» № 1089 від 30.10.2014.

3.3. ХТО МАЄ ПРАВО БУТИ ВОЛОНТЕРОМ

Громадяни України, іноземці та особи без громадянства:

- які перебувають в Україні на законних підставах;
- які є дієздатними.

3.4. ОБМЕЖЕННЯ В ЗДІЙСНЕННІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

■ Підлітки віком від 14 до 18 років здійснюють волонтерську діяльність за згодою батьків (усиновлювачів), прийомних батьків, батьків-вихователів або піклувальника.

■ Іноземці та особи без громадянства здійснюють волонтерську діяльність через організації та установи, інформація про які розміщена на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності.

Зразок дозволу на здійснення дитиною волонтерської діяльності

ЗА МІСЦЕМ ВИМОГИ

Батько: Прізвище Ім'я По батькові
(паспорт: серія та №,
виданий xxxx РВ УМВСУ
у xxxx обл. xx.xx.xxxx року),
що зареєстрований:

м. xxxx, вул. xxxx, б. xx, кв. xx

Мати: Прізвище Ім'я По батькові
(паспорт: серія та №,
виданий xxxx РВ УМВСУ
у xxxx обл. xx.xx.xxxx року),
що зареєстрована:

м. xxxx, вул. xxxx, б. xx, кв. xx.

ЗАЯВА

Ми, Прізвище Ім'я По батькові батька, Прізвище Ім'я По батькові матері, даємо свою згоду на здійснення волонтерської діяльності в період з xx.xx.xxxx року по xx.xx.xxxx року нашому неповнолітньому синові (нашій неповнолітній доньці) Прізвище Ім'я По батькові, xx.xx.xxxx року народження, у супроводі Прізвище Ім'я По батькові першого супроводжуючого, що зареєстрований (а) у місті xxxx, по вул. xxxx, б. xx, кв. xx, Прізвище Ім'я По батькові другого супроводжуючого, що зареєстрований (а) у місті xxxx, по вул. xxxx, б. xx, кв. xx, яким (якому, якій) дозволяємо, в разі необхідності, вжити заходи для збереження життя і здоров'я дитини.

«___» _____ 20xx року

Підписи: _____

3.5. ЗАБОРОНА В ЗДІЙСНЕННІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

Підлітки віком від 14 до 18 років не мають права надавати волонтерську допомогу:

- для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;
- Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції;
- у медичних закладах;
- для лікві
- не можуть бути зареєстровані в Реєстрі волонтерів АТО.

3.6. ВОЛОНТЕРИ НЕ МОЖУТЬ НАДАВАТИ ВОЛОНТЕРСЬКУ ДОПОМОГУ ІНДИВІДУАЛЬНО ЗА НАПРЯМКАМИ:

- сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів;
- для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру.

3.7. НАПРЯМКИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДОПОМОГИ:

- підтримка малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, що потребують соціальної реабілітації;
- догляд за хворими, інвалідами, самотніми, людьми похилого віку;
- допомога громадянам, які постраждали внаслідок надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, у результаті соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам злочинів, біженцям, внутрішньо переміщеним особам;
- допомога особам, які через свої фізичні або інші вади обмежені в реалізації своїх прав і законних інтересів;
- проведення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, збереженням культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховання;
- сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів;
- допомога для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;
- допомога Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції.

3.8. ФОРМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЮРИДИЧНІ ПІДСТАВИ, ОТРИМУВАЧІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДОПОМОГИ:

Форма волонтерської діяльності:

ВОЛОНТЕР, ЩО НАДАЄ ВОЛОНТЕРСЬКУ ДОПОМОГУ ІНДИВІДУАЛЬНО.

Юридичні підстави: немає вимог законодавства.

Отримувачі волонтерської допомоги:

малозабезпечені, безробітні, багатодітні, бездомні, безпритульні особи та інші, що потребують соціальної реабілітації.

Форма волонтерської діяльності:

ВОЛОНТЕР, ЩО НАДАЄ ВОЛОНТЕРСЬКУ ДОПОМОГУ НА БАЗІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧИ УСТАНОВИ, ЯКА ЗАЛУЧАЄ ДО СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛОНТЕРІВ.

Юридичні підстави:

Договір про провадження волонтерської діяльності, укладений з такою організацією чи установою, або без такого договору.

Отримувачі волонтерської допомоги:

Неприбуткова організація чи установа, малозабезпечені, безробітні, багатодітні, бездомні, безпритульні особи та інші, що потребують соціальної реабілітації.

Форма волонтерської діяльності: ВОЛОНТЕР АТО.

Юридичні підстави:

Внесення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції.

Отримувачі волонтерської допомоги:

■ учасники бойових дій – військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби без-пеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищають (захищали) незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і беруть (брали) безпосередню участь в

антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції; працівники підприємств, установ, організацій, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення у порядку, встановленому законодавством, або на користь членів сімей таких учасників бойових дій, які під час участі в антитерористичній операції, участі в забезпеченні її проведення зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок по-

Фото: Сергій Рижков

ранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, чи визнані безвісно відсутніми в установленому порядку;

■ учасники масових акцій громадського протесту в Україні, які зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я під час участі в цих акціях у період з 21 листопада 2013 року по 28 лютого 2014 року, а також 2 травня 2014 року в місті Одесі, або на користь членів сімей таких учасників, які загинули чи померли внаслідок отриманих у цей період поранень, контузії чи іншого ушкодження здоров'я або визнані безвісно відсутніми в установленому порядку;

■ фізичні особи, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) антитерористична операція, та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням антитерористичної операції в таких населених пунктах;

■ фізичні особи, які мешкали на території Автономної Республіки Крим та вимушено покинули місце проживання у зв'язку з тимчасовою окупацією території України, визначеної Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

4. Правила здійснення волонтерської діяльності

Волонтерська діяльність ґрунтується на принципах законності, гуманності, рівності, добровільності, безоплатності, неприбутковості.

4.1. ПРАВА ВОЛОНТЕРІВ ТА ОТРИМУВАЧІВ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Волонтер має право на:

- отримання посвідчення волонтера;
- належні умови здійснення волонтерської діяльності, зокрема отримання достовірної, точної та повної інформації про порядок та умови провадження волонтерської діяльності, забезпечення спеціальними засобами захисту, спорядженням та обладнанням;
- зарахування часу здійснення волонтерської діяльності до навчально-виробничої практики в разі її проходження за напрямом, що відповідає отримуваній спеціальності, за згодою навчального закладу;
- відшкодування витрат, пов'язаних із наданням волонтерської допомоги (відрядження);
- виплату одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій та збройних конфліктів;
- інші права, передбачені договором про провадження волонтерської діяльності та законодавством.

Отримувачі волонтерської допомоги (юридичні особи) мають право:

- провадити діяльність із укладенням договору про провадження волонтерської діяльності з волонтером або без такого договору;
- отримувати кошти та інше майно для здійснення волонтерської діяльності;
- самостійно визначати напрями волонтерської діяльності;
- видавати волонтерам посвідчення, що посвідчують їх особу та вид волонтерської діяльності в межах організації;
- відшкодувати волонтерам витрати, пов'язані з наданням ними волонтерської допомоги (витрати та відрядження);
- страхувати життя і здоров'я волонтерів на період провадження ними волонтерської діяльності;
- запрошувати іноземців та осіб без громадянства для волонтерської діяльності на території України, направляти громадян України за кордон з тією ж метою;
- набувати інші права, передбачені законом.

Отримувачі волонтерської допомоги (фізичні особи) мають право на:

- звернення по волонтерську допомогу;
- шанобливе й гуманне ставлення з боку волонтерів та організацій і установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів;
- вибір волонтерів та організацій і установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів, форми надання волонтерської допомоги;
- отримання інформації про свої права, обов'язки та умови надання волонтерської допомоги;
- дотримання правового режиму інформації з обмеженим доступом;
- захист своїх прав та законних інтересів відповідно до закону.

4.2. ОBOB'ЯЗКИ ВОЛОНТЕРІВ ТА ОТРИМУВАЧІВ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Волонтер зобов'язаний:

- дотримуватися законодавства України;
- сумлінно та своєчасно виконувати обов'язки, пов'язані з провадженням волонтерської діяльності;
- у випадках, визначених законодавством, проходити медичний огляд та надавати довідку про стан здоров'я;
- у разі необхідності проходити подальшу підготовку (перепідготовку);
- не допускати дій і вчинків, які можуть негативно вплинути на його репутацію, організації чи установи, на базі якої провадиться волонтерська діяльність;
- дотримуватися правового режиму інформації з обмеженим доступом;
- у разі укладення договору про провадження волонтерської діяльності та одностороннього розірвання договору з ініціативи волонтера відшкодовувати прямі збитки, завдані ним, якщо це передбачено договором;
- відшкодовувати майнову шкоду, заподіяну внаслідок здійснення волонтерської діяльності, відповідно до закону.
- в разі надання волонтерської допомоги індивідуально, повідомляти отримувачів допомоги про те, що він не співпрацює з організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів;
- в разі поширення діяльності на зону АТО, зареєструватися в Реєстрі волонтерів АТО¹.

Отримувачі волонтерської допомоги (юридичні особи) зобов'язані:

- забезпечувати волонтерам безпечні та належні для життя і здоров'я умови здійснення волонтерської діяльності;
- здійснювати підготовку волонтерів;
- надавати волонтерам достовірну, точну та повну інформацію щодо змісту та особливостей провадження волонтерської діяльності;
- у разі укладення договору про надання волонтерської допомоги відшкодовувати прямі збитки, спричинені відмовою від отримання волонтерської допомоги, якщо це передбачено договором.
- забезпечувати вільний доступ до інформації, що стосується здійснення волонтерської діяльності організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів;
- при залученні до волонтерської діяльності іноземців та осіб без громадянства протягом п'яти робочих днів з моменту такого залучення письмово інформувати про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності.
- у разі припинення іноземцем чи особою без громадянства провадження волонтерської діяльності протягом п'яти робочих днів повідомляти про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері міграції.

Отримувачі волонтерської допомоги (фізичні особи) зобов'язані:

- надавати волонтерам та організаціям і установам, що залучають до своєї діяльності волонтерів, повну та достовірну інформацію, пов'язану з наданням волонтерської допомоги;
- не створювати додаткових ризиків для життя та здоров'я волонтерів під час надання волонтерської допомоги.

¹ Для включення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції благодійник – фізична особа подає заяву, копію документа про реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) та довідку з банку (довідки з банків) із зазначенням реквізитів рахунків, відкритих на ім'я такого волонтера, що призначені для здійснення благодійної діяльності. Включення до Реєстру здійснюється за заявницьким принципом протягом одного робочого дня.

5. Оформлення Відносин

5.1. ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ В СФЕРІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Елементи договірних відносин	Види договірних відносин	
	Договір про провадження волонтерської діяльності	Договір про надання волонтерської допомоги
 Необхідність укладання	<p>1.Обов'язково у разі надання волонтерської допомоги:</p> <ul style="list-style-type: none">■ для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;■ Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції;■ за бажанням волонтера або його законного представника, якщо волонтер є особою віком від 14 до 18 років.	За бажанням отримувача волонтерської допомоги.
 Форма	Письмова	Письмова
 Обов'язкові елементи	<ul style="list-style-type: none">■ опис волонтерської діяльності (завдання);■ період провадження волонтерської діяльності;■ права та обов'язки сторін;■ відповідальність за заподіяння збитків;■ умови розірвання договору.	<ul style="list-style-type: none">■ опис волонтерської допомоги (завдання);■ період провадження волонтерської допомоги;■ права та обов'язки сторін;■ відповідальність за заподіяння збитків.

ДОГОВІР №

про провадження волонтерської діяльності

м. _____ « ____ » _____ 20__ р.
в особі (далі – Фонд), що діє на підставі Статуту, з одного боку, та волонтер
(далі Волонтер) паспорт серія ____ № ____, виданий _____

« ____ » _____ р., з другого боку (далі – Сторони), уклали даний договір (далі – Договір)
про таке:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Здійснення співпраці Волонтера та Фонду регулюється Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» та Законом України «Про волонтерську діяльність».

1.2. Правовий статус волонтера має особа, яка:

1.2.1. Досягла вісімнадцятирічного віку і здійснює волонтерську діяльність на добровільній та безоплатній основі;

1.2.2. Визнає право на об'єднання за всіма чоловіками, жінками, дітьми, незалежно від їхньої расової належності, віросповідання, фізичних особливостей, соціального і матеріального становища;

1.2.3. Здійснює діяльність на підставі добровільності і доброчинності, законності, гуманності і гідності, відповідальності, спільності інтересів та рівність прав її учасників, конфіденційності;

1.2.4. Активно підтримує Фонд, від якого він діє, та підтримує його цілі й завдання, обізнаний з діяльністю Фонду;

1.2.5. Має посвідчення волонтера.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Даний договір укладається з метою залучення добровільних помічників (волонтерів) для надання волонтерської допомоги (виконання робіт, надання послуг та іншої підтримки) Фонду за всіма напрямками роботи Фонду та у всіх його програмах, згідно зі Статутом.

2.2. Можливі напрямки роботи, дії, особи та організації, на які спрямована діяльність Волонтера, зазначені у додатку 1, що є невід'ємною частиною цього Договору.

2.3. Якщо діяльність Волонтера передбачає особливі функції в рамках статутної діяльності Фонду, то про це складається окремий додаток до цього Договору, що є його невід'ємною частиною.

2.4. Якщо діяльність Волонтера передбачає відшкодування витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги, то про порядок розрахунків та кошторис витрат складається окремий додаток до цього Договору, що є його невід'ємною частиною.

2.5. Якщо діяльність Волонтера передбачає збір пожертв (у т.ч. публічний) та/або вилучення благодійних пожертв зі скриньок для збору пожертв, то про це видається наказ Фонду із зазначенням дати, часу й місця такої волонтерської роботи та особи Волонтера.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

3.1. Волонтер має право на:

3.1.1. Належні умови здійснення волонтерської діяльності, зокрема, отримання повної та достовірної інформації про порядок та умови здійснення волонтерської діяльності, забезпечення спеціальними засобами захисту, спорядженням та обладнанням;

3.1.2. Отримання повної та достовірної інформації про порядок та умови здійснення волонтерської допомоги.

- 3.1.3. Забезпечення вакцинації, медичного огляду та інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги (у разі необхідності);
- 3.1.4. Обов'язкове страхування відповідно до Закону України «Про страхування».
- 3.1.5. Зарахування часу здійснення волонтерської діяльності до навчально-виробничої практики в разі її здійснення за напрямом, що відповідає отримуваній спеціальності;
- 3.1.6. Участь у навчанні волонтерів, що здійснює Фонд (у разі необхідності).
- 3.1.7. Відшкодування витрат, пов'язаних із наданням волонтерської допомоги, згідно з законодавством України;
- 3.1.8. Отримання від Фонду документів (довідок, рекомендацій та ін.) щодо характеру, якості та обсягу виконуваних робіт.
- 3.1.9. Має право припинити свою волонтерську допомогу.
- 3.2. Волонтер зобов'язаний:
 - 3.2.1. Знати місію, завдання і принципи діяльності Фонду та дотримуватися їх, зміцнювати репутацію Фонду.
 - 3.2.2. Здійснювати волонтерську діяльність виключно від імені Фонду та за наявності такої потреби.
 - 3.2.3. Надавати волонтерську допомогу за стандартами найвищої якості й дотримуватися професійної етики, яка включає неможливість публічно висловлювати свою позицію щодо Фонду та (або) партнерів Фонду у разі, якщо така позиція може заподіяти шкоду їхнім інтересам чи діловій репутації.
 - 3.2.4. Сумлінно та своєчасно виконувати обов'язки, передбачені договором про провадження волонтерської діяльності.
 - 3.2.5. У випадках, визначених законодавством, проходити медичний огляд та надавати довідку про стан здоров'я.
 - 3.2.6. У разі необхідності проходити подальшу підготовку (перепідготовку).
 - 3.2.7. Не допускати дій і вчинків, які можуть негативно вплинути на репутацію волонтера.
 - 3.2.8. Відшкодовувати прямі збитки, завдані ним, у разі одностороннього розірвання ним договору про провадження волонтерської діяльності, якщо інше не передбачено договором.
 - 3.2.9. Відшкодовувати моральну та майнову шкоду, заподіяну внаслідок здійснення ним волонтерської діяльності, відповідно до закону.
 - 3.2.10. Дотримуватися правового режиму інформації з обмеженим доступом.
 - 3.2.11. Попередити про припинення своєї волонтерської допомоги за 2 тижні у письмовому вигляді.
 - 3.2.12. У разі завдання шкоди Фонду своїми неправомірними діями відшкодовувати моральну та матеріальну шкоду відповідно до закону.
 - 3.2.13. Ні в якому разі не проводити волонтерську діяльність від імені Фонду, коли Фонд не давав розпорядження про таку діяльність та не був повідомлений про такі заходи.
- 3.3. Фонд має право:
 - 3.3.1. Пропонувати Волонтеру змінити вид допомоги.
 - 3.3.2. Відмовитися від послуг Волонтера, якщо він не виконує свої зобов'язання.
 - 3.3.3. Вимагати від Волонтера належного виконання своїх функцій, визначених Договором.
 - 3.3.4. Вимагати від Волонтера звіт про виконану роботу.
 - 3.3.5. Отримувати у встановлені терміни фінансовий звіт, що потребує відшкодувань у зв'язку з наданням Волонтером волонтерської допомоги.
 - 3.3.6. Заохочувати працю Волонтера.
 - 3.3.7. Вносити персональну інформацію про Волонтера до бази даних волонтерів Фонду, зберігати персональні дані та надані Волонтером документи.
- 3.4. Фонд зобов'язаний:
 - 3.4.1. Роз'яснювати Волонтеру його права та обов'язки.
 - 3.4.2. Створювати Волонтеру необхідні умови для виконання взятих ним зобов'язань.
 - 3.4.3. Надавати Волонтерові повну та достовірну інформацію, необхідну для виконання волонтерської допомоги.

3.4.4. Забезпечувати Волонтеру безпечні та належні для життя і здоров'я умови надання волонтерської допомоги.

3.4.5. Документально підтверджувати повноваження Волонтера, відповідно до наданої ним допомоги.

3.4.6. Вирішувати конфліктні ситуації, що можуть виникати у процесі волонтерської допомоги.

3.4.7. Здійснювати контроль за виконанням робіт Волонтером.

4. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ ТА ІНШІ УМОВИ

4.1. Термін дії даного Договору – з моменту підписання до офіційного припинення Волонтером його волонтерської допомоги Фондові, що фіксується відповідною заявою від Волонтера.

4.2. Договір про надання волонтерської допомоги може бути розірвано у випадках, коли:

4.2.1. Волонтер відмовився здійснювати волонтерську допомогу, про що повідомив Фонд за 2 (два) тижні.

4.2.2. Фонд відмовився від отримання волонтерської допомоги через невиконання своїх зобов'язань Волонтером.

4.3. Усі спори, пов'язані з цим Договором, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами. Якщо спір не може бути вирішений шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору, визначеному відповідним чинним законодавством України.

4.4. Даний Договір укладено у двох оригінальних примірниках – по одному для кожної зі Сторін.

4.5. У випадках, не передбачених даним Договором, Сторони керуються нормами чинного законодавства.

5. ПРО ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ

5.1. Персональні дані, які Волонтер передає Фондові, можуть бути передані третім особам тільки у випадках, передбачених законодавством України.

5.2. Передача персональних даних третім особам у випадках, не передбачених законодавством України, здійснюється тільки за погодженням із Волонтером.

6. ДОДАТКОВІ УМОВИ

ФОНД

ВОЛОНТЕР

_____ (П.І.Б.)

ОКПО _____

Адреса: _____

Адреса: _____

Р/р _____

Телефон: _____

МФО _____

Електронна пошта: _____

6. Оподаткування та податкові пільги

6.1. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВОЛОНТЕРІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗОНІ АТО.

6.1.1. Обов'язки та відповідальність волонтерів, які здійснюють діяльність у зоні АТО самостійно.

Звільнення від оподаткування ПДФО волонтера, який здійснює публічний збір коштів, матеріальних цінностей на користь постраждалих у зоні АТО, можливе за кількох умов:

- волонтер зареєстрований належним чином у Реєстрі волонтерів АТО;
 - волонтер має документи (акти прийому-передачі, квитанції, чеки тощо), які підтверджують придбання та подальшу передачу матеріальних цінностей постраждалим у зоні АТО;
 - волонтер належним чином веде книгу обліку доходів та витрат.
- У всіх інших випадках публічного збору коштів волонтерами самостійно на користь інших осіб-отримувачів волонтерської допомоги виникає податкове зобов'язання з ПДФО у розмірі 18%.

6.1.2. Обов'язки та відповідальність волонтерів, які здійснюють діяльність у зоні АТО від імені благодійної організації.

Якщо волонтер здійснює діяльність у зоні АТО від імені благодійної організації, то реєстрація в Реєстрі волонтерів АТО не потрібна.

Для здійснення волонтерської діяльності від імені благодійної організації оформлюють:

- договір про волонтерську діяльність;
- у разі публічного збору коштів – нотаріально посвідчену довіреність керівника благодійної організації. Довіреність має визначати, зокрема, цілі, місце і строк збору коштів або іншого майна, порядок їх використання та порядок загального доступу до фінансових звітів благодійної організації.

Фото: Вадим Козловський

6.2. ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ ВОЛОНТЕРАМ: ОПОДАТКУВАННЯ ТА ДОКУМЕНТООБІГ.

6.2.1. Відшкодування витрат та відрядження.

Статтею 11 Закону про волонтерську діяльність передбачено, що юридичні особи, які залучають волонтерів до статутної діяльності та мають укладені волонтерські договори, мають право відшкодувати волонтерам витрати на відрядження на території України та за кордон у межах норм відшкодування витрат на відрядження, встановлених для державних службовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

Постановою КМУ від 2.02.2011 р. № 98 встановлено граничні суми добових витрат в Україні (30 гривень) та за кордон (від 25 до 50 доларів США).

Фото: Марина Яременко

Фото: Костянтин Беллов

Волонтерів можуть бути відшкодовані підтверджені документами:

- витрати на проїзд (включаючи перевезення багажу) до місця здійснення волонтерської діяльності;
- витрати на отримання візи;
- витрати на харчування, коли волонтерська діяльність триває більше 4 годин на добу;
- витрати на проживання у разі відрядження волонтера до іншого населеного пункту для провадження волонтерської діяльності, що триватиме більше 8 годин (в межах України – 250 гривень, за кордоном – від 35 до 200 доларів США);
- витрати на поштові та телефонні послуги, якщо волонтер здійснює волонтерську діяльність поза межами місцезнаходження волонтерської організації;
- витрати на проведення медичного огляду, вакцинації та інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних із наданням волонтерської допомоги.

УВАГА! Юридична колізія щодо відшкодування витрат на відрядження волонтерам без утримання податку на доходи фізичних осіб.

5 березня 2015 року було внесено зміни до Закону України «Про волонтерську діяльність». Зокрема, частину 2 статті 11 доповнили положенням, яке передбачає, що витрати на відрядження не є доходом волонтера та звільняються від обкладання податком на доходи фізичних осіб і єдиним соціальним внеском.

Водночас відповідні положення Податкового кодексу України (ПКУ) не було змінено. Як наслідок, виникла колізія між Законом України «Про волонтерську діяльність» та ПКУ.

Статтею 5 Податкового кодексу встановлено, що в разі, якщо положення інших актів суперечать положенням кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються положення кодексу.

Перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) доходу, встановлено Податковим кодексом. Враховуючи те, що волонтери не перебувають із Фондом у трудових відносинах, відповідно до положень Податкового кодексу, такі відшкодування будуть додатковим благом волонтера та підлягатимуть оподаткуванню ПДФО.

Таким чином, на сьогодні практичної можливості застосовувати переваги, встановлені ст. 11 Закону України «Про волонтерську діяльність», немає. Для їх подальшого використання необхідно ініціювати внесення змін до Податкового кодексу.

На практиці отримувачі волонтерської допомоги (юридичні особи), які відшкодовують волонтерам витрати на відрядження, закладають у бюджет організації відповідну статтю для сплати ПДФО. Дані про нарахований та утриманий ПДФО мають бути відображені в формі 1-ДФ з ознакою 126 «Дохід, отриманий платником податку як додаткове благо».

Одним із потенційних варіантів вирішення цього питання є звернення до податкових органів по письмово індивідуальну податкову консультацію.

Фото: Марина Яременко

6.2.2. Відшкодування витрат на зв'язок.

Для відшкодування волонтерам витрат на мобільний зв'язок без сплати податку на доходи фізичних осіб юридичні особи (отримувачі) мають оформити такі документи:

- договори про надання послуг мобільного зв'язку;
- розрахункові документи, які надаються оператором мобільного зв'язку абонентові: рахунки оператора, акти виконаних робіт (за наявності);
- розрахункові документи про сплату послуг мобільного зв'язку на підставі рахунків оператора (платіжні доручення, банківські виписки, картки поповнення рахунків, квитанції з терміналів поповнення рахунків);
- наказ керівника про впровадження мобільного зв'язку;
- наказ керівника про користування мобільним зв'язком у статутній діяльності;
- правила користування мобільним зв'язком;
- перелік волонтерів, які забезпечуються мобільними телефонами у зв'язку зі здійсненням волонтерської діяльності.

Благодійний фонд «Добрі справи»

НАКАЗ

від 01.10.2015 р.

вих. № 01/10-1

м. Київ

ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

У зв'язку з тим, що існує необхідність підтримки оперативного зв'язку з волонтерами під час здійснення волонтерської діяльності, спілкування в період відряджень,

НАКАЗУЮ:

1. Укласти договори на отримання послуг мобільного зв'язку.
2. Придбати телефони для волонтерів.
3. Затвердити правила користування мобільним зв'язком (додаються) та довести їх до відома кожного волонтера, якого забезпечено мобільним телефоном.
4. У зв'язку з необхідністю забезпечити мобільними телефонами (мобільним зв'язком) волонтерів БФ «Добрі справи»:

- Пупкіна А.М. (мобільний телефон Nokia 5230, номер 238-8-238);
- Оселедця П.К. (мобільний телефон LG 123, номер 332-233-8);
- Сердюка Ж.К. (мобільний телефон Samsung 321, номер 597-16-82).

5. Призначити відповідальними за збереження мобільного телефону волонтерів, яким телефони передано в користування.

Директор _____

З наказом ознайомлений(на) _____ (дата)

З наказом ознайомлений(на) _____ (дата)

З наказом ознайомлений(на) _____ (дата)

З наказом ознайомлений(на) _____ (дата)

ЗАТВЕРДЖЕНО

НАКАЗ

Директора БФ «Добрі справи»
Пупкіна А.М.
від 01.10.2015 р.
вих. № 01/10-1

Наказую ввести в дію нижчевикладені правила.

ПРАВИЛА

користування мобільним зв'язком у БФ «Добрі справи»

1. Користування мобільним зв'язком за рахунок благодійного фонду здійснюється виключно волонтерами, які отримали мобільний телефон на підставі наказу директора. Мобільний зв'язок використовується виключно у статутних цілях, в тому числі, але не обмежуючись, для забезпечення зв'язку в період здійснення волонтерської діяльності відрядженими волонтерами.
2. Забороняється використання мобільного зв'язку в особистих та в інших цілях, безпосередньо не пов'язаних з потребами волонтерської діяльності.
3. У разі використання мобільного зв'язку волонтером у цілях, безпосередньо не пов'язаних з потребами волонтерської діяльності, такий волонтер зобов'язаний відшкодувати витрати.
4. Волонтер відповідає за схоронність та належне використання мобільного телефону. У разі його втрати чи пошкодження волонтер зобов'язаний відшкодувати його вартість благодійному фондові.
5. Мобільний телефон може бути видано волонтеру виключно на підставі наказу директора.
6. Ці правила довести до відома кожного волонтера, якого забезпечено мобільним зв'язком (мобільним телефоном) за рахунок благодійного фонду, під особистий підпис.

КОНТАКТИ

**Запитання? Пропозиції? Відгуки?
Зв'яжіться з нами!**

З усіх питань
info@ufb.org.ua

Адвокасі-кампанії
Лариса Жигун
+38 097 240 42 10
larysa.zhygun@gmail.com

Координація проектів
Катерина Ржевська
+38 067 405 58 69
katya.rzhevskaya@gmail.com

Інформаційна діяльність
Леся Ярошенко
+38 066 737 83 18
lesya.yaroshenko@ufb.org.ua

В оформленні онлайн-посібника використані фотороботи переможців Всеукраїнського фотоконкурсу “Благодійність крізь призму об’єктива” у 2012-2015 рр. (<http://ufb.org.ua/photokonkurs/>).
На обкладинці – фото Марії Сологуб.

Матеріал підготовлений за участі Юлії КІРСАНОВОЇ, сертифікованого фахівця з управління фінансами неприбуткових організацій.

Залишилися питання по роботі з волонтерами?

Отримайте компетентні відповіді юристів і фінансистів на порталі Українського форуму благодійників.

Безкоштовна онлайн-консультація – на www.ufb.org.ua.

Виконано в рамках проекту за підтримки Посольства США в Україні. Погляди авторів не обов’язково збігаються з офіційною позицією уряду США.

Supported by the U.S. Embassy in Ukraine. The views of the authors do not necessarily reflect the official position of the U.S. Government.

